

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltnak.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 k.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

A „lutri“ kérdése.

Naponta új eszmék nyomulnak előtérbe, akként, mint a hogy azokat a kor haladása követeli; az eszmék keresztülvitelénél azonban számolni kell a tényezőkkel, hogy azok nem-e inkább károsan hatnak a közönségre való tekintetben, mintsem a minden újításnál remélt javításokat eredményezhetnék.

Tagadhatlan, miszerint a kis lottó egy oly valami, a minek a tulajdonképeni nevét nem szabad kimondanunk, mert ezen intézmény, mely családok boldogságát dúlja fel, mely az közérkölcset megmételtyezi, mely számtalanokat már mindenüktől, vagyonuktól és be-

csületüktől megfosztott, sajnos, törvény által van szentesítve!

Szentesítve! Igazán neveléses, hogy még a kis lottó átkos létezésére is e magasztos és lelket átható szót: „Szentesítve“ kell használnunk.

De im, közeleg az idő, a midőn sárba lesz tiporható azon rendszer, mely csak átkot szült, mely a köznépnek megrontására igyekszik és mely szégyenyfoltja az egész országnak; de mely kulturalis államokban már nagyon régen nem létezik, vagy jobban mondva, soha nem is létezett!

Ostobaság sok minden badarságot elkövetett már, sőt (mint a boszorkányégetés Szegeden) emberélet is esett ennek áldozatul nem egyszer; ostobaság szülhetne a kis lottót is!

József császár ezt mondá: „a kis lottónál nagyobb ostobaság csak az, ha az ember életében egyszer sem kíséri meg szerencsáját, a ki pedig gyakrabban rakja a lutrit, az megértett az örültek háza számára.“ Ha József császár tovább uralkodott volna, ma-mi csak nevetjük őseinknek korlátolt észjárását, holott most csak sajnálkozni tudunk azon, hogy még mindig akadnak gyenge-elmeű emberek, kik a lottóra hordják összes megtakarított filléreiket — és — — csodákra hisznek!

Ám, hála az Égnek, fogynak a lutrizók; a kincstár minden évben kevesebbet vesz be e czimen; józanodik a nép és ovakodik a

könnyelmű pazarlástól és maga a kormány is átlátja elvégre, miszerint, tekintetbevéve nem egyedüli legutóbbi Farkas lottóhősesét, hanem a kis lutri által sugalmazott cselekedetek által okozott erkölcsi hanyatlást is, elhatározta a kis lottónak beszüntetését és helyébe „valami másnak“ bevezetését.

A napi- és pénzügyi lapok örülnek, nagyon örülnek ennek és mi is velük azt hiszszük, minden józanul gondolkozó hálát ad ének, hogy legalább már az akarat mutatkozik: javítani e borzasztó állapotot. Az akarat maga is győzelem! kivált ha az akarat komoly és nem fog megint badarabbnál badarabb dolgot teremni.

Félünk azonban, és nyiltan kimondjuk félésünknek okát, hogy még rosszabb lesz mint volt eddig, ha a kis lottó helyett a Németországban bevezetett ugynevezett osztály-sorsjegyeket fogadják el nálunk, mert ez a szégyent csak koldussá, a középosztályt csak szegényé és később pedig ezt is koldussá fogja tenni.

Eddig a szegény ember 10—20 krt tett a lutrira; megkoplalta e rendkívüli kiadást, mert reménykedett, hogy majd kap pár 100 frtot; ezután ha játszani akar, elzalogosítja vagy eladja majd keserűen összekapartított holmiját, hogy egy ily osztály-sorsjegyhez juthasson — mert ő nyerni akar, hisz minden második sorsjegynek nyernie kell!!! arról azonban megfeledkezik, hogy nem lesz

A „Székelyföld“ tárczája.

Szalmaözvegység.

Az uborka-idény, a szalma-özvegységnek is saisonja. A férj egész évi fáradozásait a zöldben piheni ki — a feleség, s míg a férj az irodában görnyed, vagy az üzletben izzad, addig a jó nő valami elegáns fürdőben hűsöl!

Mert nálunk nyáron van egy rendes járvány: a nyaralás. Egészségtől duzzadó asszonykák betegséget ajánlatnak az orvos által egy fürdőhöz s ráfognak a piros pozsgás arcú gyermekre, hogy tönkre megy: zöldbe kell menni!

S elmegy az egész familia. Magával viszi még a cselédséget is — csak a férj marad otthon! A jó férj! A ki még télen is izzad, a kinek talán el kellene egy kis üdülés, annak elég jó a pesti 38 fok, meg az erzsébetvárosi víz.

S a jó férj újra garcon emberré válik. A korcsmai élet újra belehozza őt a régi kerékvágásba. Az a nyájas otthon, a mely télen oly családi boldogságot rejtett magába, az most oly elhagyott, sivár, unalmas! A hol a bábék melodijája zengett, ott most méla csend; a hol a kis feleség kezéről regélt minden csecsebecse, ott most zürzavaros rendtelenség; s a rendes, csinos szobákban keresztül-kasul minden! Kiállhatatlan szag, visszataszító bűzhődtség üti meg az orrt; a butorok pongyolában, s a férj szinte undorodik haza kerülni!

A régi legénykori szép emlékek! A tilos édes,

mindez kaviár most már a férjnek! De hiszen nincs itthon a czieza és vacsora után korán volna lefeküdni az egérnek, otthon meg mit csináljon egyedül? Egy kis bor, jó cigány, hozzá valami vig társaság, — hej, mégis csak jól esik a férjnek, ha nyaral — a feleség. S a jó asszony, a ki csak azért nyaral, hogy ősszel a szomszédnőnek elbeszélhesse a nyár kellemait, azt mondja a falusi barát-nőnek:

— Mily gyöngéd férjem van, ő szegény kinlódik a pesti forróságban, én meg itt üdülök a hűvösben!

Pedig ha látná az érem másik oldalát!

De hát divat lett a nyaralás

Az asszony szégyenli már azt mondani, hogy Pesten töltötte a nyarat! S ha elegáns fürdőre nem jut, ha a Zugliget s a Svábhegy drága, jó akkor a poros Haraszi, vagy az árnyéktalan N.-Maros is. Hanem aztán, ha haza jön, s a kávétracsosnál együtt van a diszes kompánia, akkor megindul a kerépelés:

— Valami pompás nyarat töltöttem. Csinos svájci stílusban épült nyaralóban laktam, előtte szökőkút és mögötte angol kert; a közelben halastó és gyönyörű szép fenyves. Napsugár soha sem ért, folytonos árnyékban hűsöltünk.

S az a nyaralás az osztrák értékű készpénzben szóval kiírva ez:

— Rozoga parasztkunyhó, szalmafedte alacsony szobákkal; előtte kutgém, mögötte kis zöldes

kert, a közelében kenderáztató és tisztás szérű. Arnyék sohasem volt, napsugár folyton melegített.

S ezek a divatos asszonykák nagy fiánczzenik is! Megesinálják a férjnek a háztartás költségét és kiderül, hogy a nyaralás mily ocsó! Többet ér egy rente-konverzió! Hogy is ne? A hus kilója csak 40 kr, a tej litere 5 kr, hiszen meg lehet gazdagodni csak azon, mit megtakarítanak! S a férj a vendéglőben többet elkölt, mint a mennyibe az egész háztartás kerül!

Csakhegy a szalma-özveggy férj is nyaral ám!

Nyáron megszabadul először is — az anyósától. Azután nem kell haragudni, hogy hazajövet az ebéd nem kész, hogy a leves megázott, a hus meg sós! A vendéglőben minden rendben van — csak az étlap nincs. Ebéd után a kávéházi fekete kávé nem zatos. Nem kell hallani a folytonos perpatvart a cselédekkel és mosónéval. Az asszony nem dühösködik, nem kell haligatni a szomszédasszony pelykái sem.

Este nem kell dajkadana mellett elaludni a gyermekekkel, s reggel nem veri fel a gyermekek zsémbelődése iskolába induláskor. A feleség nem ijeszti válópörrel, ha sokáig talál a klubban maradni s nem fojtogatja szerelmi enyelgéssel, ha új ruhára van szükség!

Szép hát az a szalmaözveggy élet! Mikor az ember éveken keresztül oda van kötve — egy asszonyhoz, s olyan subordinált, mint a baka, akkor jól esik ez a kis szabadság, menekülni az asszony nyelve elől! Az arany szabadság! Az arany ifju-

ő, vagyis nem okvetlen ő lesz azon szerencsés, a kit a másodiknak, azaz nyerőnek lehetne nevezni.

Nagy garral támogatják a bankárok az osztály-sorsjegy eszméjét, mert majd lehet úgy mint Németországban — gseftelni velük; az osztály-sorsjegyek még azonfelül megszoktatják az eféle kiadásokat, a rendkívüli hasznot hozó igérvény üzletet is értékesíteni fogják, a hol ismét csak a bankár és pénzület fog a nyerni-vágyó közönség révén meggazdagodhatni — mitsem törődnek azzal, hogy ennek levét csakis a közép- és szegényebb osztály issza meg, az egész szegénynek pedig épenséggel sohasem fog módjában lenni, a szerencsét csak távolabbról is felkeresni.

SZEMLE.

Bulgária nagy napja, a várva-várt fejedelmi ünnepnap, melyhez vérmes reményeket fűztek, megérkezett s el is mult minden nevezetesebb események nélkül. A fejedelem Viddinbe ment, honnan azonnal a kulai táborba indult, hogy csapatai közepe töltse e nevezetes napot.

Augusztus 14-én délelőtt 10 órakor teljes díszben állott fel az egész helyőrség a sátrak előtti gyönyörű tisztáson s bevárta Mutkorov hadügy-minisztert. A kivonult helyőrséget Vinarov vezényelte. A legénység pompásan mutatott, mint mindig, a fiatal tisztikar pedig csak egy ragyogott fényesebbnél-fényesebb egyenruhájában. A mező közepén duplakeresztekkel ellátott nagy sátor állott a szentséggel. Dobpergés és zene hangjai mellett ide hozták a zászlókat és megtartották az ünnepi isteni tiszteletet, melyen nemcsak a görögkeleti papság, de a többi felekezet lelkészei is képviselve voltak, sőt ott állott a pópák közvetlen közlemben a zsidó főrabbi teljes papi ornátusban, mellyen a Sándor-rend keresztjével. A katonai ünnepet sikerült díszmenet rekesztette be, este pedig tisztek és legénység külön-külön fényes bankettet rendeztek a szofiszko-poljén.

Ismét van ott egy orosz kiküldött. Ugyan nem adja ki magát hivatalos egyéniségnek, sőt ő egyike ama keveseknek, ki a bolgároknak Oroszországban is sok tekintetben igazat szokott adni.

Vilmos császár aug. 17-én délben érkezett Revalba. A orosz hajóraj ágyulövésekkel üdvözölte s a kikötőhidnál Vladimir nagyherceg, Schweinitz tábornok, német nagykövet, Pourtalés gróf követ-ségi tanácsos, Villaume tábornok, katonai meghatalmazott és a német telep tagjai fogadták a császárt. A kikötőhelyen a viborig gránátos-ezred díszszázada volt felállítva. A kikötő és a vasuti

ság! Ujra ifju — szabad életet élni: mulatni, udvarolni és hejehujázni, mindehez csak annyi kell, — hogy az ember a jeggyűrűt a mellény zsebébe rejtse.

Mert ördögös szer-zám az a jeggyűrű! A leányok nem mosolyognak oly nyájasan, s az asszonyok nem udvaroltatnak maguknak oly hevesen, ha jeggyűrűt látnak az ujjon. A pinczér sem szolgál ki oly előzékenyen, de még a cigány sem huz oly tárczára hatóan, ha ott fényeskedik az ujjon a jeggyűrű. Ez olyan obsitos levél-féle, a kiszolgált legénységről!

De ha a jeggyűrű a mellény zsebbe vándorol — akkor azután pezseg a vér, villanyos az ideg. Akkor forr a világ, a szilaj kedv kipattan, a játszi kedély újra kitör, akkor jobb ízű a bor, szebb a hegedű nótája és kedvesebb az udvarlás. Feledve a gond, feledve a feleség, meg a hat gyermek, feledve iskolapénz, ruházat és apai gondok, üdül a feleség testben, üdül a férj lélekben!

Csak hogy a szalmaözveggy e tüze, szalmatűz. Jön egy levél a zöldből: Kérek pénzt, s a feleség önkéntes tüzlőt gyanánt oltotta el szalmaözveggy férje hivatalos hevét! S ha elhangzott a zene, ha elfogyott a bor, akkor borzasztó a kaczenjammer! Nem olyan ám, mint a legényemberé, hanem nehé, gondterhes, lelkiismeret furdaló!

állomás pompásan fel voltak díszítve. Az összereseglett nagy néptömeg lelkesült örömiadallal fogadta a császárt. Délután 2 óra 45 perczkor Vilmos császár udvari külön vonaton Narvába utazott, hol a felségeket a pályaudvarban a katonai hatóságok fejei, a papság és a díszőrség fogadták. Miután a felségek átvették a nekik nyújtott söt, kenyeret és egy arany virág bokrétát, a világi és az egyházi méltóságok üdvözölték a felségeket, mire a tömeg zajos éljenzése közt a felségek kocsin a polewyewsk villába hajtottak.

A „Journal de St. Petersburg“ a német császár látogatásáról így ír: Az új császártalálkozást, mely már rég előre volt jelezve, a sajtó számos kommentárral kísérte. Egy része a legnagyobb politikai horderőt tulajdonította e látogatásnak, míg más lapok a nemzetközi viszonyok szempontjából semmi jelentőséget sem tulajdonítottak neki. De elég a tényekhez ragaszkodni, hogy az ember föl ismerje a dolgok valódi állását. Az kétségtelen, hogy a két hatalmas birodalom jó szomszédi viszonyát és barátságát meg fogja szilárdítani uralkodók találkozója, kikről tudva van, hogy egész tevékenységüket és egész gondoskodásukat népeik javának és boldogságának szentelik, a minek alapföltétele a béke fontartása és megszilárdítása. Az a szíves fogadtatás, melyben a felséges vendég Oroszországban részesül, csak meg fogja szilárdítani a német császárban és az illusztris személyiségekben, a kik kísérik, azt a meggyőződést, hogy Oroszország a német nemzettel békében és jó barátságban óhajt élni s ez bizonyára a béke legbecsesebb zálogainak egyike. A „Grasdanin“ nagy jelentőséget tulajdonít a közömbön álló császártalálkozásnak és úgy üdvözli a német császár látogatását, mint Európára nézve kiválóan örvendetes eseményt.

Szathmáry György országgyűlési képviselő.

A 4. egyetemes tanitógyűlést rendező bizottság elnöke.

Az egyetemes tanitói gyűléseket rendező fővárosi tanitók eddigéig mindig a legszerencsésebben ki tudták személni népnevelésünk érdekében s a magyar nemzet megújulásának nagy munkájában fáradozó jelesünk közül elnöki székhelybe azon férfiakat, a kiknek vezetése és támogatása mellett a magyarországi tanitók egyetemes tanitói gyűlései fényes tanúbizonyságot tehetek arról az ország színe és a nagy világ előtt, hogy Magyarország néptanítóinak java-sava magasatos hivatásának teljes tudatával bír és hogy annak betöltéséhez szükséges érzék és erő nélkül sem szükölködik.

Az első egyetemes tanitói gyűlést rendező „Népnevelők pesti egyesületének“ élén Zichy Antal állott 1870-ben, kinek érdemeiről a magyar nép-

nevelésügy iránt érzékkel bíró hazafiak megfelekezni nem fognak soha.

Az 1874-ben és 1878-ban megtartott II. és III-ik egyetemes tanitói gyűléseket rendező bizottság elnöki székhelybe, miután Zichy Antal azt akkor bokrós teendői miatt el nem foglalhatta, a fővárosi tanitók Molnár Aladárt, a korán sirba szállt jeles államférfiut, ültették. Hogy mily szerencsés volt e választás is, arról tanuságot tesznek a II-ik és a III-ik egyetemes tanitói gyűlések naplói és az az országszerte megindult és szépen virágzó tanitói egyesületi élet, a melynek néptanitói karunk szakműveltségének emelkedésében és nemzeti közérzetének kifejlődésében, valamint a tanitói országos jótékony intézetek keletkezésését és megerősödését tekintve is oly sokat köszönhet.

Ma a IV-ik egyetemes tanitói gyűlést rendező bizottság elnöki székhelyben Zichy Antal díszelnök mellett Szathmáry György orsz. gyűlési képviselő ül. A főváros tanitóságát ez alkalommal sem hagyta el a választás dolgában sem a kitűnő érzék, sem a szerencse.

A IV-ik egyetemes tanitói gyűlést rendező bizottság elnöke, Szathmáry György, ugy is mint író, ugy is mint olyan országgyűlési képviselő, ki minden szépért és jóért lángolva, a nemzeti népnevelésügynek a leghivebb szolgálja, egyaránt meg érdemli azt a közbecsülést és tiszteletet, melyben országszerte részesül és betölti azt a helyet, a melyre mint az ország tanitói által megválasztandó elnök, a IV-ik egyetemes tanitói gyűlésen hivattva van.

Szathmáry György 1845. április 9-én született Erdélyben, a szép Hányadvármegyében, Alpesteren, régi magyar nemes családból; atyja Szathmáry Károly, anyja Ribicsey Zsuzsánna volt. Atyját már 1848-ban elvesztette; nevelésének gondjai jó édes anyjára nehezültek, ki szép tehetségű gyermekét kezdetben az alpestesi iskolába járatta, majd Vajda-Hunyadra küldötte a Ferencz-rendiek iskolájában. Gimnáziumi tanulmányait a gyulafehérvári közéletanodában végezte, még pedig dicséretes sikerrel, onnét a kolozsvári főiskolába ment a jogtudományok tanulására; 1869-ben pedig feljött Budapestre, hogy az egyetemen fejezze be tanulmányait.

Szathmáry, jóllehet, hogy már hatodik iskolás korától kezdve önmagát tartotta fenn, mint kisebb tanulók oktatója, tulajdonképeni nyilvános pályáját a fővárosban kezdte meg. Mert midőn a jogi és politikai tudományokból a vizsgálatokat fényes sikerrel letette, benső hajlamát követve, a hirlapírói pályára lépett, hol Jókai Mór nagynevű írónk mellett a „Hon“ című lap munkatársa lett, s csakhamar kitűnt jeles czikkeivel, melyeket a hazai és külföldi politikáról, hol nevének aláírásával, hol pedig a nélkül irt a „Hon“-ba egészen addig, míg nem ez a lap az „Ellenőr“-rel egyesült. Szathmáry

szemérrt, szegert szegért, a férj szórakozik s a nő udvarlót tart magának.

Lám a persák okos emberek. Náluk az egész város felvonul a hegyre lakni, mikor a nyár égető melegével rájuk ijeszt. Ott nincs szalmaözveggy. A mi hölgyeink, a helyett, hogy a perzsákat követ-nék, perzsa porral hintik a butort (port hintenek sokszor a férj szemébe is) s ott hagyják a férjet szalmaözveggynek.

A féltékeny asszony ott hagy a szalmaözveggy részére egy czerberust is, valami öreg, érdemekben megőszült szobalány képében. Ez aztán ügyel a férj minden lépésére. Jaj aztán a hitszegő férjnek, ha egyszer zapfenstrajk vagy kapupénz után mer haza menni.

Pedig van a szalmaözveggyeknek egy nagy el-lenségük: az unalom. Ez viszi rá a száználmas pá-rákat minden rosszra!

A szalmaözveggyek rendszeren kártyások. Mit is csinálnak? Nincs semmi szórakozás: színház, jég, vagy hangverseny; és ha az ördög bibliája rosszul megy, hát uszik nemcsak a Dunában, hanem az adósságban is.

Ha pedig az ember valamitől elszokik, nehéz ismét hozzászokni, s a mikor hazajön az asszony, a szalmaözveggynek nehéz újra hozzátörödni a házi regulához s elszokni a legényélettől.

ekkor lett a két lap egyesüléséből származó „Nemzet”-nek egyik jeles főmunkatársa; de nagy munkássága, tudományos ismeretei mellett más lapok hasábjain is tért talált magának. Így sokat dolgozott a „Vasárnapi Ujság”-ba, a „Fővárosi Lapok”-ba, a „Magyarország” és a Nagy-Világ”-ba, továbbá a kolozsvári „Magyar Polgár”-ba, a „Kelet”-be, a „Szegedi Híradó”-ba s még más fővárosi és jelesebb vidéki lapokba is; egy időben pedig szerkesztette a Jókai „Igazmondó” című néplapját.

A mi ideje a hírlapírás mellett megmaradt, azt politikai, közművelődési és közgazdasági tanulmányokra fordította s ez irányban is igen sok és terjedelmes tanulmányt írt, melyek közül felemlíthetjük azokat is, a melyek a „Budapesti Szemlé”-ben, a legjelesebb magyar folyóiratok egyikében jelentek meg.

Értékes tanulmányainak egy része Aigner kiadásában jelent meg 1887-ben. Eredeti munkáin kívül egy-két jeles mű lefordítása által is jó szolgálatot tett a magyar irodalomnak. 1875-ben jelentek meg az Athenaeum kiadásában és az ő fordításában „Castelar Emil beszédei” és ugyancsak Castelnak „A művészet, vallás és a természet Olaszországban” című munkája; 1888-ban fordította le a Magyar tud. Akadémia megbízásából Sorel Albertnek „Európa és a francia forradalom”-ról írt nagybecsű könyvét.

E munkák mind oly természetűek, melyeknek gondos tanulmányozása befolyással bír nemzeti közneveltségünkre s Szathmáry ezeknek átültetése által is valóban hazafias szolgálatot tett nemzetének.

De a főszeme, a mi egész írói pályája alatt Szathmáry vezette: a közoktatási politikának határozott és feltétlen magyar nemzeti szellemben való fejlesztése volt mindig. Ezen irányban igen sokszor írt velősen, hazafias szent lelkesedéssel és sokszor emelte fel szavát hathatósan. Hogy is ne! Hiszen már gyermekkorában sokszor el-elbusult a fölött, hogy szülőföldjén, a szép Erdélyben, mintegy tízezer oly magyar él, kinek a nevök magyar, viseletök magyar, szokásaik magyarok, papjaik magyarok, de a magyar nyelvet nem értik — elfeledték; mert a kedvezőtlen viszonyok mellett élő népek rendes iskoláztatásáról sem az állam, sem a többi, arra hivatott tényező nem gondoskodott évszázadokon keresztül.

Ez nagyon fájt később és mindig a hazáját és nemzetét lángolóan szerető Szathmáry Györgynek; ki már mint serdülő ifjú, szent fogadalmat tett, hogy nem nyugszik addig, míg hozzá nem járulhat ahhoz, hogy az a derék eloláhosodott magyar nép, édes nemzeti nyelvünk elsajátítása által ismét teljesen magyarrá legyen.

(Folyt. köv.)

Különfelek.

— **Ő felsége a király születési napját** szokásos fényvel ünnepelte meg az idén is Kézdi-Vásárhely város közönsége. Délelőtt fényes isteni tisztelet volt a r. kath. és ev. ref. templomokban, melyen a városban levő összes hatóságok és honvédség testületileg vett részt. Különösen díszes volt a levonulás, melynek kiváló érdekességet kölcsönözött a tüzoltói zenekar és az a szakasz honvéd, mely a szertartáson a szokásos díszlovásokat tette. Az ünnepély befejezése után délután fél 1 órakor díszbeled volt az Unió-kertben, melyen az örszergyűlt kis társaság kitűnően mulatott. Toaszt csupán csak egy volt, melyet Bartók Károly polgármester a király Ő felségére mondott, s melyet a közönség felállva hallgatott végig. A kedélyes bankett délután 3 órakor ért véget. A hivatalos szertartásokat megelőzőleg vasárnap este a város ki volt világítva. Ugyanezen időben a tüzoltó egyesület nyári mulatsága miatt a város utcái nem nyújtottak olyan mozgalmasságot, mint más években, de azért most is sokan bánták meg a világítást. Különösen a honvédlaktanya volt egyik legérdekesebb pontja a z ünnepélynek, hol több transparent s a honvéd altisztek zenekara nyújtott a közönségnek látni és hallani valót.

— **Szent István napját** is megünnepelték Kézdi-Vásárhelyt. A róm. kath. templomban isteni tisztelet tartott az összes hatóságok részvétele mellett.

— **Időjárásunk** a lehető legszebb, mit csak képzelni lehet, de nem éppen jó a gazdaközönségnek. Egész augusztus havában alig volt elő vidékünkön s e miatt a még földben levő termények erősen szenvednek, s ha még így tart, aligha meg nem semmisülnek a szép remények.

— **A nép-ünnep**, melyet a helyi önk. tüzoltó-egylet a múlt vasárnap rendezett, sok tekintetben az újság ingerével bírt s a ki azon részt vett, nem volt oka megbánni a kíváncsiságot, mely őt a különben is kedves árnyas ligetbe vezette. Tekintve a közönség nagy számát, mely úgy a zöld lombokkal díszített táncsteremben, mint künn a fák árnyában és a csel lövő körül hullámozott, egy nagy város népies mulatságának is bevált volna. A táncz zavartalanul folyt s a deli párok csakugyan igyekeztek a legjobb tánczos szép címét kiérdemelni, mi alatt künn a szabad téren a meztelbős ifjak számtalana versenyzett a gyepen s tett kísérletet az árbocz csúcsán kaczerkódó díjak elérésére, mely utóbbi ezutal úgy látszik jó tornászok hiányából megközelíthetetlen maradt. A tréfás és rendkívül mulatságos versenyeknek mint zsákfutás, lepényevés, fazéktörés, meg volt a maga tüzell, vassal versenyző, versenyezni óhajtó és néző közönsége. A fazéktörők az eltörtött fazék alatt egy óriási üveg bort láltak a földre ásva, mely szerencsés lelettel nemcsak a győztes, de egy azt elfogyasztó társaság érezte magát gazdagon díjazva. Alkonyat után a verseny-ösárdás végeztével, melynek boldog győztesei Nagy Gyula ur és Binder Teréz kisasszony valának, a tűzi játék impozáns sugarai világították be a tért s percekre bar, színes gömbömböccékkel s arany sziporkákkal díszítve az amugy is csillagos égboltot. A program eme részei ki lévén merítve, a kosarakból előkerültek a pompás pecsenyék s más enni való s kezdetét vette a verseny nélküli evés és ivás, mely minden prózai volta mellett minden mulatság sorrendjébe betolakodik s annak egyik sikerült pontját szokta képezni. A táncz, zene és a dal hangja csak a késő éjjel után hagyta el a kedves ligetet, mely a leg-sikerültebb idő töltésnek vala ezutal színtere.

— **Oláh virtus.** Egy ötjosi oláh vámhivatalnok, egy apjával Oláhországba menő székely leányt az ötjosi vámban megtámadott, fegyveres darabantjai közreműködésével erőszakot követelt el rajta; s a magát védelmező szép leányt, valamint az apát is vaspálczával össze-visszaverette és szurkálta. Az eset illetékes helyre feljelentett s reméljük, hogy a durva, állatias ember példás büntetésben részesül.

— **A kézdipolyáni önkéntes tüzoltó-egyesület** folyó hó 23-án a község házána kórosas táncmulatságot rendez szerelvényei beszerzésére. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **A Magyarországi és Románia határát** revidáló bizottság a kiindulási ponttól, nyolce nap utazás után augusztus 8-án Tölgyesbe érkezett el. Aug. 9-én a békási szoroson át Gyimesnek vette útját a bizottság. Az időjárás mostohasága miatt a bizottság utazása több ízben nehézségekkel volt összekötve. A revizió megkezdése a romániai bizottság késedelmes megjelenése miatt is késélmélet szenvedett. A „triplex confinium”-nál (hármass határánál) várakozni kellett a bukóvinai Dorna-Vatrán irányú romániai bizottságra. Az ut Beszterczéről Bukovinán át felséges szép, a vidék gyönyörködtető. A bizottságnak Háromszék megye területére érkezése még nem határozható meg pontosan.

— **Halálozás.** Pávai Vajna Károlyné sz. gidófalvi Gidófalvi Klára egy áldott jó asszony, családjának nemtője s a társadalomnak általánosan tisztelt és szeretett tagja f. hó 15-én meghalt. Temetése az egész megye általános részvétele mellett f. hó 17-én

ment végbe. Béke és áldás poraira! A család a következő gyászjelentést adta ki:

„Alattírtak úgy a maguk, mint számos rokonaik nevében mély fájdalommal tudatják a hű nő, páratlan jószágú édesanya és nagyanya, önzetlen testvér, jó anyós és rokon Pávai Vajna Károlyné sz. Gidófalvi Gidófalvi Klárának f. évi augusztus hó 15-én délután 4 órakor elélt 60., boldog házassága 42-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei f. évi augusztus 17-én d. u. 3 foguak az ev. ref. egyház szertartása szerint a gidófalvi köztemetőben örök nyugalomra elhelyeztetni. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Gidófalván, 1890. aug. 15-én. Pávai Vajna Károly, mint férje. Vajna Albert, Vajna Dénes, Vajna István mint gyermekei. Vajna Ádám és Feruska, mint unokái. Gidófalvi Lajos, Vajna Tamásné sz. Gidófalvi Zuzsánná, Gidófalvi István, mint testvérei. Vajna Albertné sz. kászonimpéri Balázs Borbála, Vajna Dénesné sz. hatolykai Potsa Anna, Vajna Istvánné szül. m.-gyerőmonostori Kabós Etelka.”

— **Debreczeni honvédek Aradon.** Az aradi vértanúk szobrának leleplezése alkalmával ez évi okt. 6-án, jelen lesz Aradon a debreczeni 13 egyenruhás honvéd is. A harci zászlót már e hó 5-én elküldték Aradra, a kiállításra. Elküldték továbbá a honvédek avató-könyvét, egy 1867-ik évi honvéd névkönyvét, Csutak Kálmán honvédezredes rendjeleit és egy honvéd hadtest pecsétnyomóját, melyről hiányzik a korona.

— **A rend őre, mint tolvaj.** Tóth Miklós alsóféhermegyei árvászekli elnök a napokban egyik reggel arra a kellemetlen meglepetésre ébredt, hogy íróasztalának fiókja fel van törve s abból 300 forint készpénz hiányzik. Mintán a pénzzel együtt elpárolgott a szakácsnője is, az okozati összefüggést könnyű volt a két eset között megállapítani. A rögtön megkezdett nyomozás azonban azt is kiderítette, hogy a tolvaj szakácsnő nem egyedül ment el, hanem csatlakozott Bereczki városi rendőrhöz, a kivel régi viszonya volt s a ki az éjjeli vonattal éppen tolonczokat kísért Medgyesre. A rendőrségnek rögtön feltámadt az a nem alaptalan gyanúja, hogy a rendőr bűntársa a leánynak. Táviratozott hát Medgyesre a két tolvaj után, a kiket ott le is fűleltek és visszavitték Enyedre. Az itt megejtett kihallgatás alkalmával kiderült, hogy a tolvajlást ketten eszelték ki, a mi nagy dicséretére válik, különösen a rendőrnök. Most fogva ülnek s a pénzből nem volt alkalmuk sokat elkölteni.

— **Egyiptomi halálbüntetések.** Hogy mennyire hátra van még Egyiptom az igazi civilizációtól, azt semmi sem bizonyítja inkább, mint az ott divatozó halálbüntetésekkel járó kegyetlenkedés. A kairói főhatóságnak az egyiptomi kormány hivatalos lapjában legújabbán kibocsátott rendelete érdekes adatokat szolgáltat erre nézve. Ezek szerint az imám tolvajokra és rablógyilkosokra a következő hat büntetést állapíthatja meg: 1. A jobb kéz és bal láb levágatása, utólagos kivégzéssel. 2. Megcsönkítés, keresztre feszítés. 3. Megcsönkítés, kivégzés és keresztre feszítés. 4. Lefejezés és keresztre feszítés. 5. Egyszerű kivégzés. 6. Keresztre feszítés. Ez utóbbi abból áll, hogy az elítéltet valami vérpád-féléhez kötik s lándzsával szurkálják. Az elítélt holtteste három napig nyilvánosan van kifeszítve a verpadon. A verpadot egyenesen álló oszlop képezi, melynek jobb sarkán két csergerenda van elhelyezve bizonyos távolságban egymástól. E két gerendához erősítik az elítéltet kiterjesztett karral és lábbal, s mikor ez megtörtént: baloldala lándzsát döfnek. A lándzsadöféseket mindaddig ismétlik, míg a halál be nem következt. Ha kivégzés és keresztre feszítés vár az elítélte, akkor először lefejezik s azután feszítik meg.

— **A budapesti állami közép ipariskolában** (Népszínház-utca 8. sz.) a jövő iskolai évre a beiratkozások szeptember 1-től 10-ig tartanak. Az intézetnek 5 szakosztálya van: építészeti, gépészeti, vegyészeti, fém-vasipari és faipari. Felvételi feltételek: négy gimnazialis, real vagy polg. iskolai osztály végzése jeles vagy legalább jó eredménnyel s legalább egy isk. szünidei gyakorlat a választandó szakban. Nem jeles vagy jó osztályzatú tanulók felvételi vizsgát tesznek. Szükséges iratok: az I—IV. középiskolai osztályokról szóló isk. bizonyítványok, hitelesített munkabizonyítvány, orvososi és himlőoltási bizonyítvány. Lefizetendő díjak: az építészeti szakosztályban összesen 22 frt, a többi szakosztályokban 27 frt.

249-ik közlemény

a háromszék megyei „ERZSÉBET” árvaleány-nevelő intézet javára tett szives adakozásokról.

Z á g o n.

Dima Mihály, Nagy Tamás 2—2 kr. Albu Andrásné 2 lit buza, Molnár András, Fazakas Miklós. Dima Mihály, Rab Ferencz, Rab Sándor, Dávid István, Kocsis Ferencz, Bogáti András, Román József, Kónya István, Gál Józsefné Dima Ferencz, Domokos Lajos, Csoma Ferencz, Kiss Mihály, Izsak Antalné, Gál Tamás, Kónya András, Albu Károly, Szabó Bálint, Cseh Imre, Csorogán István, Kiss Ferencz, Molnár János, Székely László, Kertész István, Albu András, Gocz József, Földes Sámuel, Kónya József, Kónya

András, Kiss György, Zsidó Lázár, Földes Mózes, Ráduly Ferencz, Szűcs András, Antal Mihály, Csoma János, Csákány Ferencz, Csorja Miklós, Csorja Bálint, Barabás Albert, Székely András, Török Antal, Benedek András, Sinka Ferencz, Kiss József 1—1 lit., Csoma Miklós, Becsási József, Domokos Ferencz, Csorja Antalné, Veisz Leopold, Deák János, Nagy Imre, Vajna István, Molnár József, Andok Boldizsár, Albu Ferencz 2—2 lit., Bíró Elek 3 lit., Kovács János 4 lit., Vajna Jánosné 6 lit., Becsási József 10 lit. rozsa, Barta Ferencz 4 lit. borsó, Imre János 3 liter borsó, Domokos István 15, Boldizsár Lajos 12, Kelemen Ferencz 25, Domokos József 1, Sütő Mihály 1, Székely László 1, Földes József 2 cső törökbuza, Bitai Sándor, Gál Tamás, Kónya Péter, Kónya József, Vinter László, Földes András, Juhos István, Vajda István, Bitai Adal, Földes Bálintné, Barabás Sámuel 1—1 lit., Kovács József 2 liter paszuly, Gál Tamás 1 lit. gyümölcs, 1 koszu hagyma, Vilesek Ferencz, Bitai Ferdinánd, Begidsán Manó, Bíró Gyuláné, Imreh Domokos, Zsidó Mihály 10—10 kr., Simon Imre 20 kr., Kovács Lajos 50 kr., Bodor Jánosné, Szűcs Boldizsár 1—1 lit., Bartalis János 10 liter buza, Iszák János, Bitai András, Rab András, Antal József, Szabó Lajos, Bálint József, Domokos János, Kis Ferencz, Török Józsefné, Földes József, Barabás István, Szabó Mihály, Albu Bálint, Csoma Zsigmond, Barabás József, Kőrö István, Albu János, Székely Lászlóné, Albu Boldizsár, Andok István, Kovács Sámuel, Kovács István, Mandel János, Pataki Ferencz, Székely Lajos, Barabás József, Barabás István, Iszák Ferencz, Székely Zsigmond, Kis József, Csutak György, Veres János, Kónya Sámuel, Vinter István, Luka Sámuel, Bálint Dávid 1—1 liter, Kocsis Sámuelné, Székely András, Albu Lajosné, Iszák Ferencz 2—2 liter, Bíró Gyuláné 3 lit. rozsa, Bitai Antal, Orbán István 1—1 lit., Albu István 2 lit., Bartalis János 3 lit. borsó, Szász János 1, Kocsis Jánosné 1, Török György 20, Albu Miklós 10, Deák Ferencz 10, Vinter Györgyné 20 kr., Iszák István 6, Csákány Elek 40, Albu Ferencz 6, Bács Elek 10 cső, Gödri József, Vinter Györgyné, Kiss József 1—1 liter, Székely Sámuel 2 lit. törökbuza, Szász György, Bogáti József, Bitai Antal, Földes Andrásné, Székely György, Kocsis Sámuel, Teleki György, Orbán István, Földes Miklós, Barabás István, Csoma András, Csutak András, Szabó András, Székely Sámuel, Székely Mózes, Csákány István, Deák József, Kovács Lajos, Földes István 1—1 lit., Székely Lászlóné 2 lit., Bartalis János 3 lit. paszuly, Barabás István 10 lit. pityóka, Bartalis János 2 koszu hagyma, Orbán Elek 2 fuvar K.-Vásárhelyig, Szűcs Boldizsár 2 rud szappan.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvek nevében kifejezett hálás köszönetüket.
Kézdi-Vásárhely, 1890. augusztus 20.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
elnök.
Székely Málvin,
jegyző.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és
érték-tőzsdén
1890. augusztus 12-én.

Magyar aranyárjádék 6%
Magyar aranyárjádék 4% 103.—
Magy. papírjárjádék 5% 99.75
Magyar vasuti kölcsön

M. keleti vasuti államköt. I. kibocs.
M. keleti vasuti államköt. II. kibocs.
M. keleti vasuti államköt. III. 113.—
Magyar földterhermentesítőköt.
M. földterhermentesítőköt. zárjádék
Temes-bánati földterherm. köt.
Temes-bánati földt. köt. zárjádék
Erdélyi földterhermentesítőköt.
Horvát-szlavon földterherment. köt. 104.—
Magyar szőlődezmá-váltásigköt. 99 —
Magyar nyerevény-sorsjegykölcsön 138.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy 127.50
Osztrák járadék papirban 88.50
Osztrák járadék ezüstben 89.25
Osztrák járadék aranyban 109.—
1860. államsorsjegyek 140.—
Osztrák-magyar bank részvény 978.—
Magyar hitelbank részvény 344.—
Osztrák hitelintézet részvény 303.28
Ezüst —.30
Cs. és kir. arany 5.60
20 frankos arany 9.15
Német birodalmi márká 58.50
London (2 havi váltókért) 116.—
20 márká arany 11.26

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Hirdetések.

Társat keresek

egy divat-, szövet- és vászonüzlethez.

Helyiség mielőbbi biztosíthatása végett,
egy gyakorlott kereskedőt keresek üzlettárs-
nak, ki megfelelő alaptőkével rendelkezik
vagy a ki üzletét áthelyezni szándékozik
Brassóba. A jó sikerről előre biztosítom.

Gyors válasz a kiadóhivatal által.

KÉRESEK

Egy bankintézet keres minde-
nütt egyéneket, törvényileg en-
gedélyezett sorsjegyek részlet-
fizetés melletti eladására. Igen
előnyös jutalék feltételek!

Ajánlatok B. J. jegy alatt **Gold-
berger A. V.** hirdetési irodájá-
hoz, Budapest, váci-utca 9. sz. a.
intézendők. 2-6

Máriazei gyomor cseppek.

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Védjegy.

Utóéletlen hatás az étvágytalanság, gyom-
or gyengeség, bizos lehet, savanyú felbő-
gés, szél rekedés, (Koliká) gyomor hurut,
gyomor égés, gyomor homok és dara képződés,
túlcsordulás, elhízás, sárgaság, undor és
hányinger esetében, megszűnteti a főfájást (ha
az a gyomor elrontásától származik) gyomor
görcsöt, kemény széklest, székrekedést, az étel
s itallal túlterhelt gyomrot kizsírítja, elűzi a
bélgerkeket, a gyomrot lép, vesé, máj és ara-
nyeres lántalmait. Egy üveg ára, használati
utasítással együtt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Köz-
ponti szétküldési ráktár: Brády Károly, gyógy-
szerháza Kremsier (Morva ország).

Óvást! A valódi Máriazei gyomor cseppek
sok feleképen utánoztatnak s hamisítanak, s
ezért valódiak gyanánt csak azok fogadtassanak
el, melyek üvege, egy vörös, s a fenti védjeggyel ellátott papírba
van csomagolva, s melyek mellett használati utasítás az is fel-
van tüntetve, hogy az Kremsierben, Guzek H. könyvnyomdájában
nyomtatott.

Máriazei Labdacsock.

Ára 20 Kr., egy tekercs 6 dobozzal 1 frt. A pénz előleges beküldése
után, 1 tekercs 1 frt. 20 Kr., 2 tekercs 2 frt. 20 Kr., 3 tekercs 3 frt.
20 Kr. ért. csomagolás és postabér mentesen küldetik meg.

A Máriazei gyomor cseppek és Máriazei labdacsock nem
titkos szerek, a gyógyható anyagaiknak összetétele, minden hasz-
nálati utasításban fel van sorolva.

A Máriazei gyomorcseppek és Máriazei labdacsock kaphatók

Kapható: Kézdi-Vásárhelytől Kovács Ferencz
gyógyszertárában; Tüsnádon (fürdő) Dobay Sán-
dor gyógyszerésznél. 43—43

Magyar királyi államvasutak.

Menetrend.

Érvényes 1890. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1890. június hó 1-től.

A l l o m á s o k				A l l o m á s o k			
Vegyes vonat		Sze- mely- vonat	Gyors- vonat	Vegyes vonat		Sze- mely- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze- ben felé)	(érk. ind.)	3.13 3.18	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)			Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	3.18 4.36	
Botfalva	(érk. ind.)	4.— 4.70	10.32 10.50	Nagy-Enyed	(érk. ind.)	1.23 1.50	7.51
Földvár	"	4.44	11.04	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	(érk. ind.)	2.36 2.46	8.41
Mogyorós	"	5.04	11.18	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.23 3.33	
Apáca	"	5.10	11.30	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.28 6.05	10.48
Kőpecz	"	5.40	11.45	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	6.05 10.41	2.08
Ágostonfalva	"	5.47	11.51	Budapest	(érk.)	11.06 6.35	7.15
Alsó-Rákos	"	6.06	12.06				
Homoród	"	6.35	12.27				
Kacsa	"	6.54	12.39				
Bene	"	7.17	12.56				
Erked	"	7.39	1.12				
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	8.11	1.34				
Segesvár (vendéglő)	(érk.)	8.38	1.49				
Medgyes	(ind.)	8.47	1.59				
		10.40	2.59				

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délelőtt 9 óra 48 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 23 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut.

Héjasfalva	indul délelőtt 12.—	Székely-Udvarhely	indul délután 2.45
Székely-Keresztur	12.31	Bögöz	3.15
Nagy-Gálambfalva	4.05	Nagy-Gálambfalva	3.41
Bögöz	1.21	Székely-Keresztur	4.18
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 1.50	Héjasfalva	érkezik este 4.50

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytől.